

Islamisk-Kristent Studiecenter (IKS) - Center for Sameksistens

Årsberetning 2009-10 v. formanden, Lissi Rasmussen

den 15. marts 2010

Det sidste år har vi primært arbejdet med eksisterende projekter og forberedt nye. Vi har ikke sat så meget nyt i gang bl.a. på grund af undertegnede studieorlov og forskning i Københavns Fængsler.

Ansatte og frivillige

Naveed Baig er aflønnet af de to hospitaler Der søges stadig projektmidler til ham og til projektet.

Eva Bernhagen vikarierede for undertegnede (1/3-1/7 2009) under min studieorlov.

Sekretariatskontoret var åbent frem til efteråret første fredag i måneden 15.30-17.30 med henblik på at skabe bedre sociale rammer for de frivillige. Cand.theol. *Christa Lund Herum*, som har opholdt sig et par år i Cairo som en slags dialogkonsulent for Danmission, er kommet tilbage til IKS som frivillig og arbejder særligt med planlægning af omsorgsprojekt i Mellemøsten.

Projektvejledning, rådgivning, foredragsvirksomhed og gruppebesøg fra uddannelsesinstitutioner

Der har som sædvanlig været henvendelser om rådgivning og kontakter i forbindelse med projekter, specialer, foredrag og oplæg. Der har været enkelte gruppebesøg.

24.marts Theodor Jørgensen og Naveed har holdt fælles forelæsning i auditoriet på Hillerød Hospital om "Etik og livsopfattelser i islam og kristendom. Mødet var arrangeret af Sygeplejeskolen.

28. april Naveed og Eva holdt oplæg om IKS for Sct. Thomas Kirkes menighedsråd på Frederiksberg d.

Okt.-nov. har Naveed holdt tre foredrag om islam og kristendom i Hundige, Gellerup og Herlev kirker.

Dec. 2009 Aminah Tønnsen og Theodor Jørgensen har i forbindelse med den interreligiøse klimapilgrimsvandring i december under COP 15 holdt oplæg om hhv. "Muslim responsibility for God's creation" og "Reflexions on our Christian responsibility to the climate of the world".

Undervisning

Vi håber meget snart at kunne starte efteruddannelseskurser af imamer (evt. sammen med præster) om sjælesorg, særligt "fængselsimamer".

Et kursus om islamisk teologi v. Safet og Lissi er planlagt til at finde sted d. 28. og 29. oktober 2010 udbydes for præster og kirkelige medarbejdere i København og Helsingør Stifter.

Studiegruppe

En studiegruppe (ca. 10 deltagere) læser Koran og Bibel-tekster sammen (initiativtagere: Theodor Jørgensen og Safet Bektovic). En kristen og en muslim fremlægger deres forståelse af tekster fra hinandens skrifter. Der arbejdes på en lille *publikation* med udvalgte tekster, som kan anvendes af andre, der ønsker at starte lignende læsergrupper. Næste gang den 23.marts deltager prof. Oddbjørn Leirvik fra Oslo Universitet. Emnet er samvittighedsbegrebet.

Hospitalsprojekt

Der er stadig øget efterspørgsel efter Naveed og Stéphanie og Etnisk Ressourceteam (ERT) både mhp. patientbesøg og rådgivning/undervisning på Rigshospitalet og Herlev Hospital, også på andre hospitaler.

Vi har nu fået en aftale med Vestre Fængsels Hospital om, at hospitalet kan anvende Etnisk Ressourceteam (ERT) i forbindelse med patienters indlæggelse på hospitaler i Københavnsområdet. Vi har allerede haft et samarbejde omkring en ung mand, der skulle i kemobehandling på Rigshospitalet. Vi håber på yderligere aftale om besøg af ressourceteamet i fængslet.

Relevante foredrag:

17 marts 2009: Besøg af præster og teologer fra Folkekirke & Religionsmøde i IKS og Rigshospitalet / ERT.

24 april: Arrangement om Venskab og integration i Kolding. Med bl.a. Biskop Steen Skovsgaard

07 maj + 19 nov.: Forelæsning om spirituality and mental health på Den Sociale Højskole

10 juni: VI KBH'er Projekt. Ritualer i verdensreligioner - Københavns Rådhus

27 juni: Tro og Healing i Islam, Huset Innanna, København.

25 aug.: Skumringsmøde, Herlev Hospital om Ritualer for børn. medarr. ERT

26 aug.: Nørrebro provstis præster på besøg på Rigshospitalet/ERT

22 okt.: ERT arrangement for Tingbjerg-borgere om sundhed.

25 nov.: Pastorseminaret besøg på Rigshospitalet

17-20 jan. 2010: Deltagelse i Birmingham seminar om tro og omsorg i religioner.

5 marts: Foredrag på landskursus om tværkulturel sygepleje for sygeplejersker, Fredericia.

10.marts: ERT afholdt eftermiddagsmøde på Rigshospitalet om "Udfordringer og dilemmaer i mødet med etnisk minoritetspatienter". Der var over 200 deltagere.

ERT har haft 63 *undervisningsforløb* på hospitaler, sundhedsuddannelser og sundhedsinstitutioner i det forløbne år. Vores brochurer er nu oversat til tyrkisk, urdu og arabisk

Bidrag til bøger/hæfter:

Forord til Hjertetfrugt. Et hæfte om barnedød i islam (maj 2010)

Bidrag til lærebog, Deniz Ketir (red.), 'Klassisk og Moderne Islam'. Systime Forlag. (udkommet).

Antologien, Tro, omsorg multikultur (red. af Marianne Kastrup, Naveed Baig og undertegnede) udkommer på Reitzels Forlag ca. maj 2010. Antologien indeholder blandt andet bidrag v. Naveed om ERT og v. undertegnede om relationsarbejde i Københavns Fængsler.

Ligebehandlingsprojekter

1. IKS er stadig med i *Ligebehandlingsudvalg* under *Rådet for Menneskerettigheder*. Amani Hassani og Sabeen Shamail repræsenterer fortsat IKS i udvalget. Der blev d. 19. oktober afholdt høring om status på ligebehandling/anti-diskrimination på Christiansborg. Et samarbejde om en diskriminationshotline er igen på tale blandt medlemmerne af ligebehandlingsudvalget.

2. *Undervisningsprojekt under EU* (i alt 7 partnerorganisationer). Et to-dages træningskursus om mangfoldighed og diskrimination relateret til religion i workshopform var planlagt i oktober måned som led i implementeringen af det europæiske, prisbelønnede Grundtvig-projekt med titlen, "Religious Diversity & Anti-Discrimination" som i sin tid blev udviklet af CEJI i Bruxelles, og som IKS har været med i lige fra starten sammen med organisationer fra Tyskland, Belgien, Frankrig, Bulgarien og England.. Kurset måtte aflyses, da der ikke var ressourcer og hænder nok til at bære det praktiske arbejde omkring kurset. Vi håber at kunne udbyde kurset på et senere tidspunkt, da der var interesse for kurset i vores netværk.

Aminah har i 2009 skrevet og redigeret bidrag om islam til den manual, som CEJI i Bruxelles har udarbejdet med titlen "Overcoming Islamophobia. Handbook for Educators".

3. Samarbejde med Ungdomsbyen i Rødovre:

Sofie Clausager, Sabeen og Eva bidrog til nogle kursusdage i Ungdomsbyen d. 23., 27, og 30. marts samt d. 29. Og 30. april med at fortælle om IKS og centerets arbejde. Kurset "Medborgerskab - alle inklusiv" for 9.-10. folkeskoleklasser går ud på at bevidstgøre eleverne om de eksklusions - og inklusionsmekanismer, som findes i det danske samfund, og som vi alle benytter os af i et eller andet omfang.

Der var stor interesse for kurset, som blev udbudt igen i efteråret 2009. Der er mulighed for, at IKS kan være med i et senere samarbejde. I samarbejdet indgår ud over IKS: LGBT- Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner, DRC, Dokumentations – og Rådgivningscenteret for Racediskrimination.

Andre projekter/aktiviteter

2.nov. besøgte Naveed og undertegnede *Tingbjerg* med henblik på at høre nærmere om de problemer, der havde været omkring præsten og de unge. Vi talte med mange af de unge på gaden og i ungdomsklubben – både de helt unge ned til 14 år og dem, der er lidt ældre. De havde alle et brændende ønske om at få etableret et ungdomshus, som de selv har en eller anden form for ejerskab til. Lignende projekter andre steder i hovedstadsområdet har jo også været med til at holde de unge væk fra gaden og kriminelle handlinger, og i stedet deltage i et mere konstruktivt lokalt fællesskab. Efter besøget skrev undertegnede et brev til Børne- og Ungeudvalget i Københavns Kommune med opfordring til – efter kommunens beslutning om at kommunalisere Tingbjerg Fritid - at skabe rum for et sted for de 16-23 årige, hvor de unge selv har en vis indflydelse både på indretning og indhold. Vi fik dog ikke noget svar fra udvalget.

MENA Netværket

IKS er nu indgået i netværket, MENA (MELlemøsten og NordAfrika) under Det Arabiske Initiative. Christa er kontaktperson. Formålet med netværket er "at styrke danske organisationers vidensdeling og kompetencer vedrørende de særlige forhold, der gælder i Mellemøsten/Nordafrika, for derved at styrke kvaliteten af den danske indsats i regionen". Netværket er et forum for faglig fordybelse, erfaringsudveksling, inspiration og fælles udvikling af metode. Se hjemmesiden:

<http://www.dccd.dk/menanet.nsf>

Omsorgsprojekt i samarbejde med partnere i Mellemøsten

Der søges finansiering til dette projekt i MENA, i første omgang til et pilotprojekt, hvor de første skridt tages til samarbejde med en eller flere partnere i Mellemøsten. Vi er i gang med at identificere mulige partnere og i det hele taget vurdere, hvilke behov, vi skal forholde os til og hvilket fokus, vi skal have. Vi forestiller os et udvekslingsprojekt, hvor parterne deler deres viden og erfaringer med hinanden i forhold til praktisk omsorgsarbejde.

Studietur til Marokko

Den 12.-19. april rejser ni medarbejdere i IKS til Marokko med same formål som i andre studieture, at lære om marokkansk historie og kultur og udveksle erfaringer og synspunkter, særligt med

interreligiøse relationer. Vi vil besøge forskellige universiteter, NGO'er, religiøse institutioner, mødes med intellektuelle, primært i Casablanca, Rabat and Fes. Vi har forskellige kontakter og har erfaringer fra besøget, særlige temaer vil blive publiceret i næste udgave af vort tidsskrift. Vi har for eksempel fået arrangere møde i Det Jødiske Museum i Casablanca om interreligiøs dialog og et seminar om same emne på universitetet i Ifrane.

Besøg fra udlandet:

18.sept. *Hans Ucko*, Præsident for Religions for Peace – Europe, tidligere ansvarlig for Kirkernes Verdensråds interfaith dialog.. Møde om en interreligiøs ceremoni i Gustafskyrkan den 10. dec. som et indslag i klimatopmødet.

12.jan. Irans ambassadør, *Morteza Damanpak Jami*, som ville høre om IKS' arbejde.

23.dec. Besøg af *Khusaima*, søn af ghanesisk nationale Chief Imam, *Sheikh Dr. Osmanu Nuhu Sharubutu* med henblik på et besøg af imamen i løbet af dette forår.

Besøg af kristen- muslimsk gruppe i Trondhjem:

19. maj 2009 besøgte fire kristne og fire muslimer fra Religionsdialogisk Forum i Trondhjem IKS. Gruppen var udsendt som en delegation fra biskoppen i Trondhjem, og formålet med rejsen var at foretage en dialogstudietur til København som forløber for en senere studietur til Mellemøsten til efteråret. Knut Kittelsaa, som er daglig leder af Religionsdialogisk Forum havde taget kontakt. De kristne repræsenterede forskellige kirker i Trondhjem, som alle arbejder med det interkulturelle møde, og muslimerne repræsenterede enten foreningslivet i Norge eller havde universitetsbaggrund. Der var en imam med somalisk baggrund iblandt deltagerne.

I IKS mødte deltagerne *Fatih Alev*, *Naveed Baig*, *Stéphanie Torbøl* og undertegnede, som orienterede om centrets aktiviteter og erfaringer med religionsdialog. Gruppen var positiv over at høre om omsorgsarbejdet på hospitalerne, de interreligiøse dialoggrupper og venskabskontakterne mellem moskeer og kirker på Nørrebro. Selv var gruppen i opstartsfasen af at danne en egentlig dialoggruppe og de mente, at de på sigt ville gå i vores fodspor. De var meget begejstrede over de fælles faciliteter, vi deler i centeret

Medarbejderes aktiviteter i og udenfor Danmark (relateret til IKS)

22.-23.sept. *Abdullah Khan* deltog som IKS' repræsentant i konference i Seoul, _Sydkorea om forholdet mellem religioner og medier. Konferencen var arrangeret af ASEF (Asia-Europe Foundation). En artikel om konferencen er bragt i sidste nummer af vort tidsskrift. Efterfølgende er *Abdullah* blevet anbefalet at søge optagelse på Yale World Fellows Program på Yale Universitet. Man kan læse mere om programmet på <http://www.yale.edu/worldfellows>

Naveed Baig deltog 14 maj-18 maj i World Economic Forums møde i Jordan – som IKS repræsentant.

Lissi Rasmussen har nu afsluttet forskningsprojektet i *Københavns fængsler* om unge kriminelle med etnisk minoritetsbaggrund, som har været næsten halvandet år. I den periode har undertegnede haft samtaler/interview med 150 indsatte og 20 ansatte. Dertil kommer løbende studiegrupper om islam og kristendom med op til otte deltagere i hver. Der har yderligere været ført samtaler med

indsatte, der har haft brug for det, herunder dem, der sidder på udlændingeloven. Nogle af dem er asylsøgere, der er kommet til Danmark på falsk pas.

Der har desuden været afholdt debatcafé i Vestre Fængsel om tro og handling, med 20 deltagere. 23.sept. Afholdt undertegnede sammen med Naveed *Eid ul-Fitr* på Blegdamsvejens Fængsel med bøn og spisning (20 deltagere).

En rapport om undersøgelsen udkommer i løbet af nogle måneder. Der vil blive afholdt et debatmøde i IKS om rapporten, når den er udkommet.

Har i den sammenhæng deltaget i diverse seminarer om radikaliserings og bandekriminalitet.

Christa Lund Herum har som IKS-medarbejder bidraget med en artikel med titlen, ”En by med plads til alle” i publikationen, *Forskønnelsens kort over København og omegn 2010* i forbindelse med 125 års jubilæum for Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse.

Publikationen er inspireret af Kraks kort over København og omegn, og derfor er teksterne ledsaget af et kortudsnit fra Kraks kort over det område, de omhandler. Publikationen består dermed af tekster, som underbygger og udbygger den faktuelle, kartografiske information, som det givne kortudsnit tilbyder. Christas bidrag handler om, hvilken udvikling og hvilke mål der vil være ønskelige indenfor dialog mellem de forskellige trosretninger i København, så som kristendom, islam og jødedom.

Tidsskrift/Nyhedsbrev

Der er udkommet et nummer i juli: 2009/1 (red. Eva) om brobygning og et nummer i februar 2010/1 (red. Christa og Sabeen). Der er planlagt yderligere to numre i 2010.

Medlemmer

Der er pt. knap 90 individuelle medlemmer og 23 kollektive medlemmer (inkl. støttemedlemmer).

Økonomi

Vore 5 års kontrakter med menighedsråd udløb sidste år. Op opfordring til at indgå en ny kontrakt har de fleste menighedsråd sagt nej. De støtter os helle fra år til år. Der er dog et par menighedsråd, der har bundet sig mere fast. Andre har tegnet kollektive medlemskaber i år, også flere, der ikke tidligere var medlem. IKS har desuden modtaget kr.60.000 fra Københavns Kommune til hospitalsprojektet.

Afslutning

Vi har ikke egentlige økonomiske problemer, fordi vi ikke har haft udgifter på nye aktiviteter. Hvis vi kan få støtte til projektet i Mellemøsten eller til andre projekter her i København, som vi har i tankerne, ville det kunne give mulighed for ansættelse af en medarbejder. Men det er ikke blevet lettere at skaffe støtte til projekter, der involverer muslimer.

Det har givet god mening for IKS at fokusere på tre konkrete områder: ligebehandling, sundheds- og fængselsområdet. Vi er glade for at gøre noget, der er til gavn for andre mennesker. Vi kunne godt tænke os at puste nyt liv i venskabskontakterne på Nørrebro og håber, der bliver mulighed for det i det nye år.